

Koncertna sezona 2015/16

Četvrtak, 16. jun 2016. godine

Sala Beogradske filharmonije u 19 časova

Ciklus koncerata kamerne muzike: VOĐENI MUZIKOM

Umetničko vođstvo: **Ketrin Larsen-Megvajer**

Program:

R. Štraus: *Serenada*, op. 7 u Es-duru

Trajanje oko 10 minuta

V. A. Mocart: *Serenada br. 10*, K 361 u Be-duru (*Gran partita*)

Largo. Molto Allegro

Menuetto

Adagio

Menuetto. Allegretto

Romance. Adagio

Tema con variazioni

Finale. Molto Allegro

Trajanje oko 50 minuta

Serenada za trinaest duvačkih instrumenata Riharda Štrausa (1864-1949) je mladalačko ostvarenje, nastalo iz pera šesnaestogodišnjeg kompozitora 1881. godine. Do tada su već bili objavljeni njegovi gudački kvartet, klavirska sonata i orkestarski marš. Kao sin dvorskog horniste, čija veština sviranja je bila nadaleko poznata, Štraus je pod uticajem njegovog ukusa – poznatih dela klasične i rano-romantičarske muzike Mocarta, Betovena, Šuberta, Vebera, Mendelsona i Špora, komponovao svoje prve opuse. U njima se može uočiti poseban afinitet prema duvačkim instrumentima, koji se posle

različitih stilskih etapa kroz koje se kretalo njegovo stvaralaštvo, ponovo aktuelizovao u poslednjim opusima.

Instrumentalni sastav *Serenade* se sastoji od dve flaute, dve oboe, dva klarineta, dva fagota, kontrafagota i četiri horne. Premijerno je izvedena 1882. godine, pod palicom Franca Vilnera, poznatog po minhenskim premijerama Wagnerovih *Rajnskog zlata* i *Valkire*. Po jednostavnosti izraza i forme ovo delo se oslanja na tradiciju koja ga je impresionirala, posebno na Mocartovu *Gran partitu*, ali se u njemu već može naslutiti originalnost majstora poznog romantizma.

Najpoznatija ostvarenja iz žanra serenade nalaze se u opusu Wolfganga Amadeusa Mocarta (1756-1791). Zajedno sa divertimentima i mnogim pojedinačnim delima, one čine tipične primere stila za duvačke instrumente. Dela ove vrste su bila popularnija u Salzburgu, nego u Beču, ali je i Mocartova aktivnost u prestonici bila usredsređena na druge forme. Od trinaest serenada, najpoznatija je svakako *Gran partita* u Be-duru koja je napisana za trinaest instrumenata, od kojih je dvanaest duvačkih – dva oboe, dva klarineta, dve baset horne (instrument sličan klarinetu, sa kojim se u današnje vreme često zamenjuje), dva fagota, četiri horne, i jedan gudački – kontrabas.

Zanimljivo je da naslov u rukopisu nije ispisan Mocartovim rukopisom, a greška u ispisivanju naslova je ostala do danas. *Gran partita* je komponovana 1781. ili 1782. godine u sedam stavova u doba kada je žanr *Harmoniemusik* bio u procvatu. Dok je radio na operi *Idomeneo*, Mocart je komponovao *Gran partitu* za potrebe salcburškog dvora impresioniran umećima oboiste Fridriha Rama i klarinetiste Antona Štadlera. Raznolikost instrumenata koje je uposlio dozvolila mu je da istražuje različite kombinacije tembrova dozvoljavajući svakom od njih da pokaže svoje potencijale.

Danica Maksimović